

 <p>Landstinget DALARNA</p> <p>Ägare: Smittskyddsenheten</p>	STELKRAMPS- OCH DIFTERIPROFYLAX	
<p>Framtaget av (förf)</p> <p>Anders Lindblom</p>	<p>Dokumentkategori:</p> <p>PM</p>	<p>Version</p> <p>2</p>
<p>Gäller för:</p> <p>Landstinget Dalarna</p>	<p>Godkänt av:</p> <p>Anders Lindblom</p>	<p>Gäller fr.o.m. – t.o.m.</p> <p>2010-02-01 – 2012-12-31</p>

Personer födda från mitten av 1950-talet har som barn erbjudits grundvaccination och boosterdos vid 10 års ålder med tetanus- och difterivaccin. Män som gjort militärtjänstgöring från 1942-1943 har som regel blivit tetanusvaccinerade i samband med militärtjänstgöringen. Tidigare använde man dT (tetanus med difteritillsats) som innehöll för låg dos difterivaccin. Drygt hälften av skolbarnen 1943-1947 har dock fått minst en dos difterivaccin. Difteriskyddet är något sämre i befolkningen än tetanusskyddet. Socialstyrelsen rekommenderar därför att vaccinera mot difteri samtidigt med tetanusvaccination, se [Rekommendationer för profylax till vuxna mot difteri och stelkramp, artikelnr 2009-130-5](#). Om man i akutskedet väljer att ge endast tetanusvaccination bör man förse patienten med information (gärna skriftlig) att vaccinationen bör kompletteras med difterivaccination.

Vacciner

Tetanusvaccine SSI

Finns på "nationell" licens och är det enda tillgängliga tetanusvaccinet i Sverige. Vaccinationen ges vid tre tillfällen. De två första injektionerna ges med 1–2 månaders mellanrum med en tredje injektion efter 6–12 månader. Doseringen är 1 ml och vaccinet ges intramuskulärt.

Difterivaccine SSI

Finns på "nationell" licens. Vaccinet finns på två styrkor. ≥ 30 IE/dos (25 Lf/dos) för grundvaccination och ≥ 2 IE/dos (6,25 Lf/dos) för booster. Grundvaccinationen omfattar 3 doser. De två första injektionerna ges med 1–2 månaders mellanrum med en tredje injektion efter 6–12 månader. Av båda vaccinerna ges volymen 0,5 ml intramuskulärt.

diTeBooster

Är registrerat för användning av vuxna och barn ≥ 5 år. Ges i dosen 0,5 ml intramuskulärt. Vaccinet är inte registrerat för grundvaccinering, utan bara för boostring när grundvaccinering (3 doser) givits. Vid grundvaccinering skall Tetanusvaccine SSI och Difterivaccine SSI ges.

Grundvaccinering av skolbarn och vuxna mot difteri och tetanus

1. 1 ml Tetanusvaccine SSI kombinerat med 0,5 ml Difterivaccine ≥ 30 IE/dos (25 Lf/dos). Man bör notera i vilken arm man ger de olika vaccinerna för att klarlägga vilket vaccin som eventuellt gett lokalreaktion. Förslagsvis ger man tetanus i vänster arm och difteri i höger arm.
2. 1 ml Tetanusvaccine SSI och 0,5 ml Difterivaccine ≥ 30 IE/dos (25 Lf/dos) efter 1-2 månader.
3. 1 ml Tetanusvaccine SSI och 0,5 ml Difterivaccine ≥ 30 IE/dos (25 Lf/dos) efter 6-12 månader.
4. 0,5 ml diTeBooster efter 10 år.
5. 0,5 ml diTeBooster efter 20 år.

Vid sårskada

Ovaccinerad

Om en tidigare ovaccinerad person drabbas av en skada, där stelkrampsinfektion kan befaras, ges en intramuskulär injektion av humant immunglobulin mot tetanus (1 ampull = 250 IE) som ger ett omedelbart insättande skydd vilket varar 3–4 veckor. Samtidigt påbörjas en grundimmunisering mot difteri och stelkramp. Vaccin och immunglobulin mot tetanus ges samtidigt men i olika kroppsdelar.

Tidigare fått en injektion tetanusvaccin

Vid skadetillfället ges 1 ml Tetanusvaccine SSI och 0,5 ml Difterivaccine SSI ≥ 30 IE/dos (25 Lf/dos). Efter 6-12 månader ges 1 ml Tetanusvaccine SSI och 0,5 ml Difterivaccine SSI ≥ 30 IE/dos (25 Lf/dos).

Immunglobulin ges endast om ett dygn eller mer förflutit från skadetillfället, om skadan är kraftigt förorenad, eller läkare bedömer att det föreligger en misstänkt förorening som inte går att excidera.

Tidigare fått två injektioner tetanusvaccin

Om mer än 6 månader förflutit efter senaste injektionen ges 1 ml Tetanusvaccine SSI och 0,5 ml Difterivaccine SSI ≥ 30 IE/dos (25 Lf/dos). Patienten är sedan skyddad mot stelkramp och difteri i minst 10 år.

Tidigare fått tre injektioner tetanusvaccin

Om 10 år förflutit från tredje injektionen ges 0,5 ml diTeBooster. Om kortare tid förflutit ges normalt inget vaccin.

Tidigare fått fyra injektioner tetanusvaccin

diTeBooster ges om 20 år eller mer förflutit sedan senaste vaccininjektionen.

Oklara fall

Vid misstanke om att den skadade kan vara ovaccinerad, och där läkare bedömer att det finns risk för stelkramp, ges immunglobulin samt fulldos vaccin efter provtagning för bestämning av antikropps nivå mot stelkramp. Vidare handläggning bestäms utifrån detta svar.